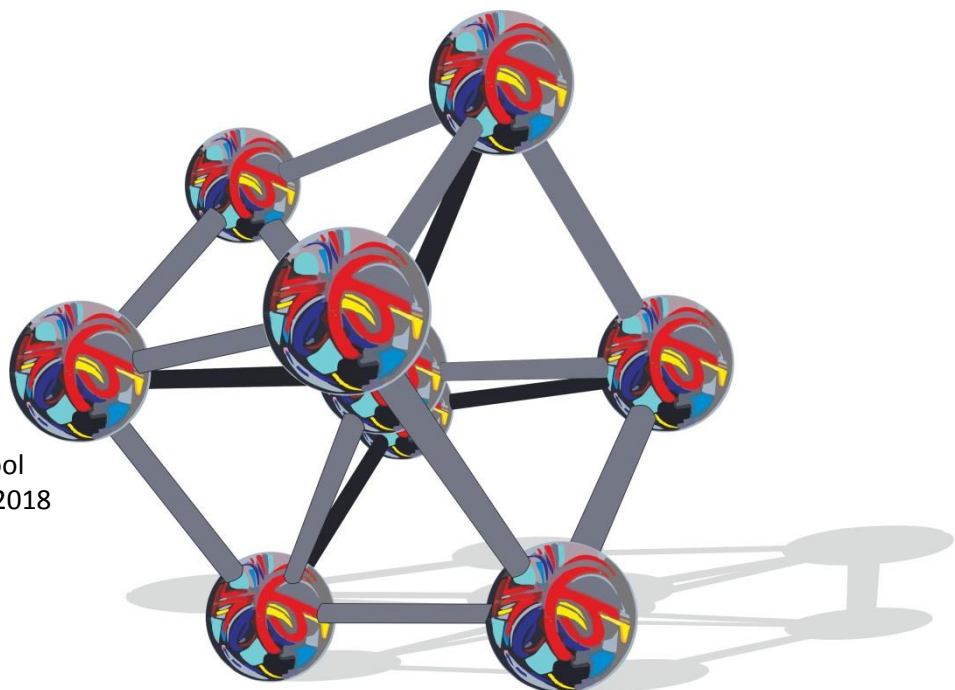

De wereld verandert, de maatschappij verandert, ...

Van Onderwijzen naar Clusteren ...

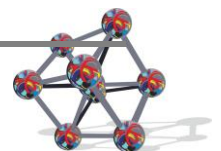

Ontwikkelplan van de Kennedyschool
van augustus 2013 tot en met juni 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	pag. 3
1. Toekomst	pag. 4
2. Huidige situatie	pag. 8
3. Identiteit	pag. 12
4. Visie	pag. 13
5. Doelstellingen	pag. 16
6. Motivatie	pag. 17
7. Strategie en Proces	pag. 18
8. Team	pag. 24
9. Informatievoorziening	pag. 25
10. Investering	pag. 26

Bijlagen

Voorwoord

“We kunnen problemen niet oplossen door op dezelfde manier te denken als toen we ze creëerden. Als je blijft doen wat je altijd gedaan hebt, zul je de resultaten krijgen die je altijd gekregen hebt.”

Albert Einstein

Als er in het verleden geen mensen waren geweest die hun situatie hadden willen verbeteren, waren we nooit zover gekomen als nu. Vaak werden ze voor gek versleten. Denk aan de stofzuiger, de telefoon, de radio, ... Denk zelfs aan de I-pad van Apple-icoon Steve Jobs. Allemaal uitvindingen waarvan de mensen zeiden dat het onzin was. De wereld had zo'n “verbetering” niet nodig. Tegenwoordig kunnen we onze maatschappij niet voorstellen zonder deze apparaten.

De toekomst wordt gemaakt door visionairs. Mensen die geloven dat het anders kan. Anders moet. En we zien het de hele dag om ons heen gebeuren. De wereld verandert, de maatschappij verandert, mensen veranderen, kinderen veranderen. Wie had ooit van een computer gehoord in de jaren 30. Wie had ooit geloofd dat je met een mobieltje als een kleine computer in je zak de hele wereld aan je voeten zou hebben in de jaren 70. Wie had ooit geloofd dat het onderwijs in zijn huidige vorm nog steeds in grote lijnen hetzelfde zou zijn als 150 jaar geleden...?

Het is eigenlijk onbegrijpelijk dat het onderwijs in zijn huidige vorm nog steeds bestaat. Wetenschappelijk is aangetoond dat kinderen leren door samen te werken, door te leren aan elkaar, maar op school mag dat vaak niet.

Er zijn verschillende manieren om tot leren te komen; proberen, actief handelen, ontdekken, ervaren, fouten maken, ... Slechts twee manieren worden veelal in het onderwijs gebruikt; luisteren en kijken naar de leerkracht.

Als mensen willen leren is de opbrengst groter. Als mensen dingen herkennen en kunnen plaatsen in hun leefwereld zullen die zaken beter blijven hangen. Leerinhoud krijgt dan betekenis. Maar in het huidige onderwijs doet iedereen hetzelfde op dezelfde manier, dag in, dag uit.

Ik chargeer. Natuurlijk is onderwijs veranderd en natuurlijk wordt er samengewerkt, mogen kinderen ontdekken en sluiten leerkrachten aan op de belevingswereld van kinderen. Maar als we echt kijken naar hoe kinderen leren en wat we met die kennis doen, valt op dat we nog veel traditioneel les geven en niet alles uit de kinderen halen dat erin zit.

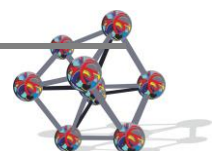
Eigenlijk ook wel begrijpelijk, want hoe ga je dat organiseren? En wat gebeurt er als je als leerkracht je zekerheden loslaat die je tijdens je leerkrachtenopleiding geleerd hebt? Waar haal je de tijd vandaan, de kennis, de financiële middelen ...?

We hebben niet op alles een antwoord. We weten niet precies hoe het anders zou moeten. We weten alleen wel dat als we niets veranderen, ons onderwijs over 10 jaar nog steeds hetzelfde is. En we weten dan ook dat we de problemen die we nu hebben, nog steeds zullen hebben.

We lopen tegen onze grenzen aan. We vinden dat we kinderen beter moeten voorbereiden op die andere wereld. Als de wereld zo anders is en als die toekomst zo anders eruit zal gaan zien, dan moeten kinderen daar toch op voorbereid zijn? Dat is toch vooral de taak van een school?

De wereld verandert, de maatschappij verandert, ... de school dus ook!

Bernard van Gils
Directeur

1. Toekomst

Hoe ziet de toekomst eruit?

Niemand weet het. We kunnen er alleen over fantaseren.

We kunnen terugkijken in het verleden en kijken hoe zaken er nu voor staan. Maar we kunnen niet voorspellen hoe die zaken zich verder zullen ontwikkelen en hoe de toekomst er over 10, 20, 30 jaar uitziet.

We durven wel te dromen. En in onze droom durven we de toekomst te schetsen waarvan we hopen en verwachten dat deze er zo uit zal zien.

Dit ontwikkelingsplan is gebaseerd op de kennis dat kinderen leren op verschillende manieren, met verschillende materialen. Dat kinderen verschillende interesses hebben en niet allemaal dezelfde voorkennis over zaken hebben. In dit hoofdstuk schetsen we hoe die toekomst eruit kan gaan zien. Het is het ideale plaatje van leren. Het ideale plaatje zoals we dat nu, op dit moment, in deze tijd, in deze omgeving, met deze kinderen en deze ouders en leerkrachten zien. Steeds opnieuw zal dit toekomstbeeld aangepast moeten worden. En zullen dus ook de plannen een update moeten krijgen. Maar dat is van later zorg. Nu eerst de toekomst.

In het voorwoord hebben we geschetst waarom het onderwijs een andere opzet zou moeten krijgen. Op de Kennedyschool lopen we tegen de grenzen aan van de organisatie. We willen wel onderwijs op maat bieden, maar reddend dat niet binnen de klassikale opzet. We willen de kinderen wel begeleiden bij hun vragen, maar hebben binnen de schooltijden van nu niet de tijd om daar met het kind en de ouders voldoende tijd aan te besteden. De werkdruk in het onderwijs is groot, de tijd beperkt en de financiële middelen laag. Hoe zou het onderwijs er dan uit moeten zien?

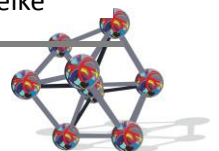
Leerstijlen

Als je kijkt hoe kinderen leren, zie je al snel dat iedereen een eigen leerstijl heeft. De een leert door te doen, de ander door te kijken. De een heeft een talenknobbel en leert door te lezen, de ander heeft een goed ontwikkeld ruimtelijk inzicht en leert beter door met zijn handen bezig te zijn. Er zijn 8 soorten intelligenties. Ieder mens gebruikt meerdere intelligenties om tot leren te komen.

Die intelligenties zijn:

- Verbaal-Linguïstische intelligentie, hieronder vallen taal zoals poëzie, spelling, lezen, verhalen, enzovoorts;
- Logisch-Mathematische intelligentie, hieronder vallen het logisch denken, cijfers, experimenteren en rekenvaardigheden;
- Visueel-Ruimtelijke intelligentie zoals tekenen, schilderen, architectuur, vormgeven;
- Muzikaal-Ritmische intelligentie waaronder muziek luisteren, maken, componeren, herkennen;
- Lichamelijk-Kinesthetische intelligentie. Hierbij zijn lichamelijke inspanning, knutselen, toneel en dans van toepassing;
- Naturalistische intelligentie waarbij dieren, planten, verzamelen, ordenen en natuurverschijnselen op de voorgrond treden;
- Interpersoonlijke intelligentie, oftewel het zorgen voor mensen, vrienden, leiding geven;
- Intrapersoonlijke intelligentie welke herkend wordt aan eigen gevoelens, dromen, alleen zijn, fantasieën.

Niet ieder mens gebruikt dezelfde intelligenties en dus leert niet iedereen op dezelfde manier. In onze toekomst op de Kennedyschool maken we gebruik van deze kennis en weten we welke

manieren van leren bij ieder kind past en welke manier van kennis overdragen bij iedere leerkracht past. Zo wordt de overdracht van kennis en leerstof efficiënter ingezet en zal een kind sneller, beter en duurzamer tot leren en ontwikkelen komen.

Samenwerkend leren

In onze “nieuwe school” gebruiken we ook de kennis dat samenwerken meer leereffect oplevert dan altijd alles alleen moeten doen aan je eigen tafel in je eigen klas. In de nieuwe school krijgen de kinderen de gelegenheid om samen te werken. De ene keer in tweetallen, de andere keer in grotere groepen. Soms uiteraard ook alleen, want afwisseling tussen alle vormen is hierbij zinvol en leerzaam. Samenwerkend leren staat in de nieuwe school gelijk aan coöperatief leren.

Samenwerkend leren betekent overigens niet dat klassikaal leren overbodig wordt. Het goede van klassikaal leren blijft behouden binnen het Clusterconcept. Te denken valt dan aan het uitgaan van een stamgroep met een vaste leerkracht (mentor) en momenten van klassikaal samenzijn en vieren.

Onderwijsbehoeften

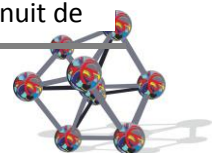
Als we praten over “Passend Onderwijs” dan staat dat in onze ogen gelijk aan “Onderwijs op maat”. Wát heeft een kind nodig? Welke materialen, welke uitleg, welk niveau, welke ondersteuningsbehoefte, welke tijd, welke omgeving, welke hulp, ... Op de nieuwe Kennedyschool is er aandacht voor en antwoord op deze vragen. Binnen die school wordt gekeken op welke manier we ieder individueel kind binnen een schoolconstructie (we gaan geen individueel onderwijs geven) de begeleiding kunnen geven die het beste aansluit bij die onderwijsbehoeften. Deze onderwijsbehoeften zijn per persoon vastgelegd in een immer actueel groepsoverzicht. Binnen dat groepsoverzicht is niet alleen aandacht voor het opbrengstgerichte en leerresultatenbehoefte-gedeelte van een kind, maar juist ook aan hun sociaal-emotionele behoeften en talenten. Om goed aan de onderwijsbehoeften van een kind te kunnen voldoen, moet je precies weten waar je dat kind wil brengen. Met andere woorden: Welke vaardigheden heeft een kind nodig wanneer de kinderen onze school verlaten? Kunnen ze kritisch denken, hoe gaan ze om met het selecteren van informatie, kunnen ze hun mening geven en hoe doen ze dat, welke aspecten van samenwerken zijn van belang om tot echte samenwerking te komen? Wat vraagt dit van de leerling en wat vraagt dit van de (kennis van de) leerkracht?

Gesprekken

Ouders kennen hun kinderen beter dan wie ook. Leerkrachten weten ook veel, maar op dat gebied nooit zoveel als een ouder. Toch is het zo dat die leerkracht dat kind moet helpen ontwikkelen. In de toekomst zitten ouder en leerkracht samen rond de tafel en bespreken ze samen op basis van gelijkwaardigheid wat het beste voor een kind is. De ouder met de insteek dat deze verantwoordelijk is voor de opvoeding, de leerkracht met de insteek dat deze verantwoordelijk is voor het leren op school. Het kind kent zichzelf echter nog veel beter dan de begeleidende volwassenen. Dat is de reden dat ook het kind zelf actief deelneemt aan deze gesprekken.

Eigen niveau

Tegenwoordig is er veel aandacht in de media over de onrust van kinderen. Kinderen vervelen in de klas, zijn onrustig en druk en letten niet op. Dat kan ermee te maken hebben dat kinderen niet geboeid worden door de stof. Wellicht is de lesinhoud te makkelijk en krijgen ze uitleg over zaken welke ze allang beheersen. Het kan ook zijn dat de stof te moeilijk is, dat de snelheid waarmee de lesinhoud wordt aangeboden te hoog ligt of dat een kind nog niet toe is aan de uitleg die door een leerkracht gegeven wordt. De Kennedyschool streeft ernaar om kinderen aan te laten sluiten bij het niveau waarop het kind leeft. Groepsdoorbrekend onderwijs is dan een logische stap. Verschillende instructiemomenten en -niveaus zijn ook een logisch gevolg van bovenstaande uitspraak. Vanuit de

onderwijsbehoefte van een kind, in samenspraak met het niveau, de leeftijd, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de kennis van een kind wordt een kind ingedeeld in een zo hoog mogelijk haalbaar niveau.

Ouders en externen

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat kinderen betere resultaten behalen als hun ouders en verzorgers betrokken zijn bij school. Daarnaast is het een feit dat ouders met een bepaalde opleiding, interesse of kennis van bepaalde onderwerpen meer informatie hebben dan een leerkracht over die onderwerpen. Hoe logisch is het dan dat ouders ingezet worden in het lesprogramma om hun kennis met de kinderen te delen. Enthousiaste vertellers en uitvoerders weten kinderen meer te boeien dan een leerkracht die ze de hele dag al zien en die niet alle ins en outs van bepaalde zaken weet en misschien zelf helemaal geen binding met dat onderwerp heeft. Enthousiast vertellen en beleven weet meer kinderen te boeien dan “saai opdreunen van een les”. Dit uitgangspunt levert ook meteen de ruimte op om andere externen in te zetten op plekken waar op die manier het enthousiasme en de kwaliteit verhoogd kunnen worden.

Actief leren

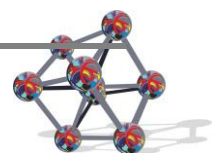
Wanneer je kijkt naar het onderwijs van nu, dan zie je dat een groot gedeelte van de dag de kinderen passief luisteren naar wat de leerkracht auditief en gedeeltelijk visueel op het bord, voor de klas uitlegt. We weten inmiddels dat mensen leren op verschillende manieren en vooral door zaken te ervaren. Op de toekomstige Kennedy wordt actief en ervarend leren daarom veel meer ingezet. Kinderen zullen vooral bezig zijn, ontdekken, overleggen, uitproberen en wellicht ook fouten maken. Maar in die fouten zullen leerpunten zitten die ze hun leven lang niet vergeten. Hoe fout is een fout dan eigenlijk?

Workshops

Als kinderen mogen kiezen, heb je de eerste slag al gewonnen. Kinderen kiezen vanuit hun interesse. En als ze kiezen vanuit hun interesse, zullen ze veel eerder geneigd zijn om op te letten en mee te doen. Hun leerwinst zal veel groter zijn. De nieuwe school biedt daarom de mogelijkheid tot workshops. Lessen waarbij kinderen mogen kiezen naar welke les ze gaan of naar welk onderdeel. Uiteraard gebeurt dat binnen vooraf afgesproken kaders. Kinderen moeten bewijzen dat ze aan de kerndoelen voldoen. Tevens moeten ze laten zien dat ze de minimale inhoudelijk stof beheersen. Afhankelijk van de organisatievorm zullen workshops groter of kleiner zijn. Kortere of langere dueren. Begeleid worden door leerkrachten, externe specialisten of ouders en andere betrokkenen. Allemaal facetten waar rekening mee gehouden wordt, maar welke kinderen wel uitnodigen om meer te leren dan standaard in een les zou zitten. Kinderen worden uitgedaagd om de breedte in te gaan, de diepte in te schieten en niet te blijven hangen in de basis lesstof zoals die in de huidige methodeboeken wordt aangeboden.

Schoolgebouw

Wanneer kinderen kiezen voor bepaalde workshops, dienen die ruimtes daar ook voor ingericht te zijn. Het schoolgebouw zal dus een aangepast zicht krijgen. Ruimtes die flexibel in te richten zijn, afgestemd op de workshops die er gegeven worden. Misschien wel gebaseerd op de verschillende intelligenties. Maar andere insteken zijn ook mogelijk. De inrichting van het gebouw en haar lokalen zijn volledig afstembaar op de wensen en noodzaken van dat moment. Ieder kind heeft daarbinnen een basisgroep. En plek van waaruit voor dat kind alles aangestuurd wordt. Tevens heeft ieder kind vanuit die basisgroep een basisleerkracht. Die persoon is verantwoordelijk en eerst aanspreekbare voor ouders en externen.

Portfolio

Om kinderen goed te kunnen laten kiezen en goed te begeleiden heeft ieder kind een portfolio. Een digitale map waarin per kind nauwgezet bijgehouden wordt wat een kind nodig heeft, wat hij aangeboden heeft gekregen, hoe hij dat gedaan heeft, wat verdere leerpunten zijn en hoe we zijn ontwikkeling verder willen sturen en begeleiden. De digitale portfolio is voor ouders vanuit thuis altijd bereikbaar, zodat ouders altijd weten hoe hun kind zich ontwikkelt. De rapporten en toetsen zoals ze nu bestaan zullen langzamerhand verdwijnen en plaatsmaken voor presentaties, voorstellingen, muurkranten, verslagen, werkstukken, foto's, filmpjes, beschrijvingen, en alles waaruit je maar kunt opmaken dat een kind geleerd heeft en het vooraf vastgestelde doel bereikt heeft.

Coach

De leerkracht krijgt in dit gehele verhaal een andere rol. Van kennisoverdrager wordt hij begeleider, coach, aanstuurder van processen, vraagbaak, gesprekspartner. Net als de leerkracht krijgt de ouder ook een andere rol. Van ouders wordt verwacht dat ze actief meewerken op school of in ieder geval actief meepraten en -denken over de ontwikkeling en de toekomst van hun kind.

Lesmethodes

Zoals de leerkracht van nu gewend is om les te geven vanuit methodes, zal de "nieuwe leerkracht" de methodes gebruiken als handvat. De methodes zijn niet leidend. Zelfs de inhoud is niet leidend. Het leidende principe zit in de ontwikkelbehoefte van de kinderen. Daar wordt de stof op aangepast, evenals de aanpak waarop die stof wordt aangeboden.

ICT

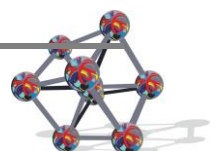
De wereld verandert, de maatschappij verandert, ... De digitale wereld is onlosmakelijk verbonden met ons leven. De huidige maatschappij kan niet meer zonder digitale media. De Kennedyschool gaat zich veel actiever mengen in die wereld. Kinderen worden mediawijs gemaakt, Ouders en leerkrachten net zo goed. ICT is niet meer weg te denken uit de wereld en dus ook niet uit de school. Vaste computers zullen plaatsmaken voor tablets, mobieltjes zullen een plekje krijgen in het leven van kinderen binnen de schoolmuren, de Kennedyschool zal de ontwikkelingen binnen deze digitale zaken nauwgezet volgen en de kinderen aanleren daarmee om te gaan en er hun voordeel mee te doen.

Schooltijden

Er zijn ook nog onzekerheden. Zo is nog niet helder of een continuooster meerwaarde heeft voor kinderen. Ook is er nog geen zicht op of de Kennedyschool een Brede School wordt of zelfs een Kindcentrum, waar kinderen van 0 tot 13 jaar van 07.00 uur tot 19.00 uur kunnen vertoeven. Het zijn wel zaken waar we oog voor hebben en waarvan we nauwlettend in de gaten houden of dat een verbeterde stap in die toekomst kan zijn. De tijd zal het leren.

Clusteren

Door alle bovenstaande zaken te clusteren in één nieuw onderwijsconcept zal er een totaal vernieuwde Kennedyschool ontstaan, waar kinderen worden uitgedaagd om te leren, waar het fijn is om te vertoeven, waar je fluitend heengaat en waar kinderen worden voorbereid voor hun toekomst. Een nieuwe school, een nieuw concept: Clusteronderwijs.

2. Huidige situatie

Heel zwart-wit gezien is er nog een hele weg te gaan.

Gelukkig is het niet allemaal zo zwart-wit. Er wordt al best veel aandacht geschonken aan de onderdelen die in het eerste hoofdstuk genoemd zijn. Deze zaken zijn vaak echter afhankelijk van de tijd, de afspraken, de leerkracht, de financiële middelen of hebben andere gegronde redenen waarom ze zich sporadisch voordoen.

Als we echter de toekomst van de Kennedyschool willen veranderen, zullen we eerst moeten weten waar we nu staan. Dan kunnen we van daaruit een plan uitzetten dat stapsgewijs, gestructureerd, behapbaar en overzichtelijk, zal leiden tot ons einddoel.

Clusteronderwijs, clusteren in de volksmond, zal stapje voor stapje gezet worden. Niet alles is meteen haalbaar. We hebben ook nog niet op alle vragen antwoorden hoe we dat dan allemaal moeten organiseren of moeten klaarspelen. Een 0-meting is daarom essentieel.

In dit hoofdstuk antwoord op de vraag: Waar staan we nu?

Algemeen

Eigenlijk is de Kennedyschool nog een relatief traditionele school. We hanteren nog steeds het leerstofjaarklassensysteem en delen de kinderen op basis van hun leeftijd in in de 8 groepen. We streven naar groepen tussen de 20 en 25, maar ontkomen er niet altijd aan om soms ook rond de 30 leerlingen te huisvesten in een klas. Afhankelijk van de aantallen leerlingen wordt besloten of we enkele groepen hanteren of juist combinatiegroepen maken. Groep 1-2 is altijd een gemengde groep, omdat we duidelijk de waarde zien en ervaren in een groep met jongste en oudste kleuters bij elkaar. Hierin maken we een andere keus dan onze collegaschool, de Julianaschool, die in hetzelfde gebouw gehuisvest is.

Aantallen

De Kennedyschool is met 223 kinderen op de teldatum 1 oktober 2013 de grootste school van Fijnaart. Het is een katholieke school binnen een confessionele stichting met nog 19 andere scholen onder haar bestuur.

De Kennedyschool is een krimpende school. Net als nagenoeg alle scholen binnen de stichting en binnen Fijnaart, wordt de school steeds kleiner. Helaas voor de Kennedyschool gaat de daling bij hen harder dan bij de andere twee Fijnaartse scholen. Dat is een grote reden tot zorg.

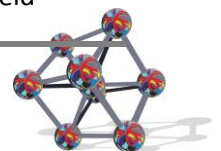
Gebouw

De Kennedyschool is gehuisvest in een redelijk groot gebouw met 19 lokalen, twee speellokalen, een grote aula en een gedeelde computerruimte. Van dat geheel zijn 12 lokalen, 1 speellokaal en de helft van de deelbare aula in van de Kennedyschool. 1 Lokaal wordt verhuurd aan de Julianaschool, waardoor 11 lokalen actief in gebruik zijn door de Kennedyschool.

Rondom het gebouw ligt de speelplaats, welke verdeeld is in stukken rondom het gebouw, waardoor oudere en jongere kinderen elkaar niet onder de voet kunnen lopen.

Digitaal

Binnen de klassen heeft iedere leerkracht de beschikking over een digitaal schoolbord en twee of drie leerlingcomputers. De school heeft een gedeelde server met de Julianaschool en werkt met een afgeschermd leeromgeving, waardoor beheer ervan beter, veiliger en efficiënt is, maar waardoor tevens de mogelijkheid tot aanpassen beperkter wordt. Er is een beperkt draadloos bereik met het netwerk, maar de leerkrachtencomputers, leerlingcomputers en digitale schoolborden zijn alle via een bedraad systeem aangesloten op het netwerk. Op dat netwerk staat een uitgebreid

aanbod van software, vooral gericht en direct aansluitend op de lesmethoden die op school gebruikt worden. Als school ervaren we steeds meer de grote waarde die die software heeft op het lesprogramma. Ze brengen echter ook hoge licentiekosten met zich mee.

Lesmethoden

Op de Kennedyschool worden de cognitieve vakken en zaakvakken aangeboden via klassikale, gedrukte lesmethoden. Er is wel een groeiend gebied van digitale ondersteuning in de vorm van leerkrachtassistenten en oefensoftware voor de kinderen. Hierdoor kan de Kennedyschool langzaam steeds meer niveaus aan.

Niveaus

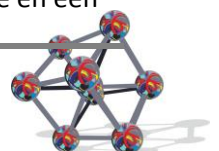
In principe biedt iedere leerkracht stof en begeleiding aan op het gemiddelde basisniveau, een niveau daarboven en een niveau daaronder. Maar we lopen tegen de grenzen aan van de gewenste niveaus die soms nog hoger of lager liggen. Om die reden heeft de Kennedyschool ook een Plusklas. Hierin krijgen kinderen die meer aankunnen dan de gemiddelde leerling, maar ook nog meer uitdaging nodig hebben buiten de groep die daarnaast een niveau hoger aankan, extra stof in de breedte aangeboden. Het mag vergeleken worden met de Breinklas die op stichtingsniveau bestaat. Maar nog wel in opbouw. Op dit moment is er alleen ruimte voor de kinderen die meer uitdaging nodig hebben dan de leerkracht in de klas kunnen bieden, uit de groepen 7-8. Het streven is om dat uit te bouwen naar de groepen 5-6 en in een later stadium nog verder naar de jongste kinderen. Wanneer een Plusklas aan de “bovenkant” aanwezig is, wordt een klas met extra aandacht voor de zwakkeren wellicht ook verwacht. Die is echter niet aanwezig op de Kennedyschool. Het uitgangspunt is dat leerkrachten die leerlingen met speciale onderwijsbehoeften aan de “onderkant” in de klas hebben, beter weten wat die leerlingen nodig hebben aan begeleiding en extra instructie, waardoor deze leerkrachten deze leerlingen in de klas zelf begeleiden. Leerlingen in de Plusklas dienen juist zelfstandig te kunnen opereren en kunnen daarom wel buiten hun groep begeleid worden.

Klassikaal

De lesmethodes die op de Kennedyschool gebruikt worden voldoen allemaal aan de kerndoelen. Aansturing en begeleiding van de kinderen gebeurt vanuit de lesdoelen en zijn gericht op de inhoud. De leerkracht is hierbij de “klassieke onderwijzer” welke grotendeels auditief klassikaal uitleg geeft met behulp van het visuele digitale schoolbord. De methode geeft de inhoud aan en geeft aan in welke vorm deze aangeboden zou moeten worden in de ogen van de uitgeverijen en de leerkracht voert het nagenoeg altijd op deze manier uit. Er is wel ruimte om daarbuiten zelfstandig stappen te nemen, maar die weg wordt zelden bewandeld. Dit heeft vooral te maken met de doorgaande lijnen en de afspraken die daarover gemaakt zijn op schoolniveau. Als school ervaren we echter steeds meer de beperktheid hierin, waardoor bepaalde ontwikkelprocessen van kinderen, die wellicht beter zouden aansluiten bij de onderwijsbehoefte of efficiënter zouden kunnen uitpakken naar leerkrachten en leerlingen, niet aangepakt kunnen worden. Andere afspraken en mogelijkheden hierin zijn dus meer dan wenselijk. Om dit laatste gedeeltelijk op te kunnen vangen, wordt er op rekengebied bij enkele leerlingen groepsdoorbrekend gewerkt naar een niveau hoger en een niveau lager. Een enkeling werkt met de rekenles in een jongere groep, terwijl een ander klein groepje juist in een klas hoger werkt. Vanuit het verleden is in groep 8 een rekenplusgroep ontstaan, welke na dit schooljaar zal uitstromen en zal ophouden te bestaan.

Leerkrachten

Op de Kennedyschool is een bestand van 18 leerkrachten en 1 directeur. Onder deze leerkrachten bevinden zich een adjunct-directeur (tevens vertrouwenspersoon), een IB met een LB-functie en een

rugzakbegeleidster (tevens vertrouwenspersoon en ICC). Onder de overige 15 leerkrachten scharen nog een leerkracht met een rekenspecialiteit (LB-functie) en een die bezig is met een Master SEN Hoogbegaafdheid welke in juni 2014 zal worden afgerond. Alle leerkrachten hebben specifieke kwaliteiten en opleidingsonderdelen naast hun onderwijsbevoegdheid.

De leerkrachten zijn groepsgebonden. We werken immers met een leerstofjaarklassensysteem. Geen enkele groep heeft een enkele leerkracht. Allemaal hebben ze te maken met een duo-leerkracht en enkele daarnaast met een derde of zelfs vierde gezicht bij de opvang van compensatiedagen.

Groepsplannen

Middels goed overleg en het vastleggen van afspraken binnen groepsoverzichten en groepsplannen weten leerkrachten van elkaar wat de onderwijsbehoeften van kinderen zijn. Deze groepsoverzichten en groepsplannen worden, aangestuurd door de IB, volgens een vastgestelde vorm in een doorgaande lijn actueel gehouden. De werkwijze staat beschreven in het Zorgplan van de school.

Registratie

Resultaten van de kinderen worden zelfstandig bijgehouden door de leerkrachten in het Leerlingenadministratiesysteem ParnasSys. Daarnaast hanteren zij een digitaal schoolrapport dat in dit huidig schooljaar voor het eerst is ingevoerd. In de groepen 1-2 wordt gebruik gemaakt van het observatiesysteem Kijk! en de hele school maakt gebruik van het sociaal-emotioneel observatiesysteem Zien. Voor foutenanalyses binnen Cito, maakt de school gebruik van het Cito-LOVS.

Leerstijlen

Als we kijken naar de leerstijlen die ingezet worden, pakt de Kennedyschool nog vooral naar de vormen luisteren en kijken. Er wordt sporadisch aangestuurd op vormen van samenwerken, maar er is geen sprake van coöperatief leren. Op de Kennedyschool worden lessen Zelfstandig Werken gegeven. Middels een planbord kunnen kinderen “Moet”- en “Magtaken” maken. Er is echter zelden sprake van een eigen weekplanning. Hier valt nog winst te behalen.

Ouders

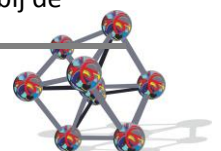
Naast leerkrachten en leerlingen heeft de school uiteraard ook te maken met ouders. School stimuleert ouderbetrokkenheid enorm en ouders zijn meer en meer betrokken. Dat valt af te lezen in de diverse werkgroepen die er zijn, het groeiend aantal ouders op algemene ouderavonden en thema-avonden, het aantal ouders dat vragen stelt via mail of rechtstreeks en het aantal ouders dat zichtbaar inspraak wil hebben in de begeleiding naar hun eigen kind toe. Structurele oudercontacten vinden we na de rapportenrondes welke 2 of 3x per jaar gehouden worden, afhankelijk van de groep waarover we spreken.

Externen

Externen worden ook bij school betrokken. De meest voorkomende externe invloed komt van de consultatie van de onderwijsbegeleidingsdienst, het zorgteam waarin ook ambulante zorg van het expertisecentrum Moerdijk wordt betrokken, PAB bij diverse rugzakleerlingen en overleg met diverse andere instanties die kennis hebben op gebieden waar wij als school vragen over hebben.

Bestuur

Op stichtingsniveau is in het voorjaar van 2013 een nieuw strategisch beleidsplan vastgesteld. Hierin is gesteld dat alle scholen van onze stichting in 2018 kenniscentra zijn met leerpleinen, waar ouders, leerlingen en leerkrachten samen bespreken welke vormen van onderwijs het beste passen bij de

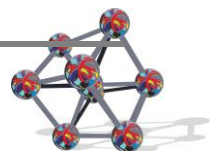
individuele kinderen. Middels samenwerkend leren, moderne ICT-voorzieningen, uitdagende leerstof en aansluitende onderwijsvormen willen we kinderen een stap verder brengen in hun ontwikkeling. Het perfecte uitgangspunt dus voor onze school.

Statistieken

Gaande kalenderjaar 2013 is middels vragenlijsten de tevredenheid van leerkrachten, ouders en leerlingen gepeild. Deze zaken zijn allemaal naast elkaar gezet en afgezet tegen de resultaten van het inspectiebezoek van 2012 en de landelijke kengetallen. Een globale conclusie is dat het voor alle partijen wenselijk is dat de school het roer omgooit en gaat voor een andere vorm van onderwijs waarbij betrokkenheid, aandacht en specifieke zorgbegeleiding de speerpunten zijn.

Directie

De directie tenslotte is de aanjager achter dit geheel. De directeur heeft wekelijks overleg met het voltallig MT, bestaande uit de adjunct-directeur, IB en rugzakbegeleidster. Gezamenlijk zetten zij de stappen uit en richten zich gestructureerd op de toekomst. De directeur is als eindverantwoordelijke de katalysator en motivator in het geheel.

3. Identiteit

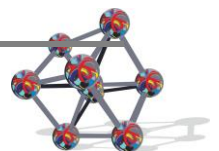
Identiteit is te verdelen in een smalle identiteit en een brede identiteit. De smalle identiteit zegt wat over de geloofsuiting die we willen uitstralen. De brede identiteit gaat verder dan dat. Deze is de totale vorm waarmee we ons presenteren en waarvoor we willen staan.

Smalle identiteit

De Kennedyschool is een katholieke school. We staan open voor alle geloven, zonder onze eigen identiteit te verliezen. We handelen vanuit de christelijke tradities en leven waarden en normen na die algemeen geaccepteerd worden in de hedendaagse Nederlandse maatschappij. Op de Kennedyschool wordt actief aandacht geschonken aan christelijke vieringen en geven we catechese-onderwijs vanuit gesprekken met elkaar en voorbeelden uit de maatschappij.

Brede identiteit

Waarden en normen bepalen wie we zijn en hoe we handelen. Deze gaan verder dan alleen de smalle identiteit. Als je mens in de wereld wil zijn, moet je ook onderdeel van die wereld zijn. Dat betekent dat kinderen moeten leren hoe die wereld in elkaar zit en hoe zij daarin kunnen staan. We willen kinderen leren daar zelf een keuze in te maken door ze voorbeelden te geven hoe de wereld werkt en te laten zien welke keuzes daarin gemaakt kunnen worden. Ieder kind kan en mag daarin een eigen keuze maken en heeft daarvoor dus ook aandacht en begeleiding op maat nodig. De Kennedyschool wil daarom een Brede Zorgschool zijn, waar bijzonder veel aandacht is voor alle zorg op alle gebied. Als je de visie en missie van de Kennedyschool leest is helder wat we daarmee bedoelen. De Kennedyschool wil een open en eerlijke school zijn, midden in het leven en midden in de maatschappij en dus betrokken in en bij Fijnaart. De Kennedyschool is een belangrijk ontmoetingspunt voor ouders, leerlingen en leerkrachten, maar ook voor de Fijnaartse bevolking. We staan niet alleen open voor die omgeving, maar willen die mede vormgeven. We hechten aan tradities, maar willen niet ouderwets zijn. Het woord "traditie" komt van "traderen" dat "veranderen" betekent. We geven tradities in deze huidige maatschappij zin en blijven zo actueel en betrokken. Alles is op onze school bespreekbaar. Ook de ongeschreven regels. Wanneer gedacht wordt dat verandering van zaken of uitgangspunten kan leiden tot het beter behalen van onze missie, zullen we dat altijd grondig met elkaar onderzoeken. De school is er voor de kinderen en niet andersom. Dat houdt in dat de deelgenoten van de Kennedyschool alles in het werk zullen stellen om samen de kinderen tot dat hoogst haalbare niveau te kunnen laten groeien. Dat willen we uitstralen, daar willen we voor staan, dat is onze identiteit.

4. Visie

Algemeen:

De Kennedyschool is een katholieke school. We staan op basis van wederzijds respect open voor alle kinderen en ouders met een andere culturele of religieuze achtergrond, zonder onze eigen katholieke identiteit te verliezen. Iedereen is in principe welkom.

Op de Kennedyschool gaan we ervan uit dat we onderdeel zijn van een groter geheel; een groter geheel binnen de wereld, een groter geheel binnen een grote diversiteit aan culturen, een groter geheel binnen Stichting de Waarden en een groter geheel binnen onze woonkern Fijnaart. Als individu is iedereen ook onderdeel van het groter geheel Kennedyschool en de groep waarin ieder kind zit. We geloven als school dat er meer is tussen hemel en aarde en dragen al deze zaken uit in onze normen en waarden, in onze uiting tot het geloof en in de lessen die we verzorgen.

Vanuit die insteek zijn ook vieringen op de Kennedyschool erg waardevol, welke gestalte krijgen in gezamenlijke vieringen op groepsniveau, bouwniveau (onderbouw, middenbouw, bovenbouw) of schoolniveau.

Als moderne school gaan we gestructureerd en overdacht mee met de ontwikkelingen van deze tijd, maar houden ook vast aan waardevolle tradities die in deze huidige maatschappij nog steeds hun waarde bewijzen.

Uniek:

Ieder kind is uniek. Ieder kind heeft eigen talenten. Het is onze taak om ieder individueel kind te helpen die talenten te ontwikkelen tot het hoogst haalbare niveau. Iedereen die verbonden is aan onze school -kinderen, ouders en leerkrachten- hebben talenten. Als school willen we ons inzetten om die talenten ten volle te benutten op alle mogelijke gebieden.

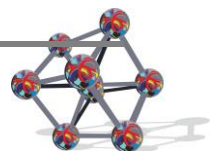
Het uitgangspunt van onze school is "het kind". We vinden het belangrijk dat ieder kind graag naar school komt. Kinderen moeten naar school willen. Hiermee zeggen we indirect ook dat de sfeer op school goed en positief moet zijn. Kinderen moeten zich veilig voelen en moeten willen leren. Hierin ligt onze grootste opdracht. De belofte die we als school aan ouders, kinderen en elkaar doen is dat we alles in onze mogelijkheden zullen benutten om dat in gezamenlijkheid voor elkaar te krijgen.

Positief:

De Kennedyschool is een positieve school. Altijd wordt uitgegaan van de positieve inzet van iedere "Kennedy-betrokkene". Dat betekent dat we altijd proberen om positieve oplossingen te zoeken bij problemen en zoeken naar kansen en mogelijkheden. Dat verwachten we niet alleen van de leerkrachten, maar ook van de kinderen en ouders. Een positieve insteek betekent overigens niet dat we nooit straffen. Op sommige momenten wordt wel straf gegeven. Soms is dat de beste manier om met een positieve insteek kinderen normen en waarden te leren. Kinderen moeten leren dat ook (positief) straffen een onderdeel binnen hun ontwikkeling kan zijn.

De Kennedyschool is een Kanjerschool. Met de methodeaanpak van "Kanjers" geven we dat positieve vorm binnen en buiten de klassen. De leerkrachten en ouders hebben hierbij een voorbeeldfunctie, waaraan kinderen zich kunnen en mogen spiegelen.

Een school is een dynamisch geheel. Binnen en buiten groepen speelt zich veel af. Doorgaande ontwikkelingslijnen zijn daarbij leidend. Toch ontkomt niemand er aan dat er verschillen tussen mensen zijn en daarmee ook verschillen in aanpakken op divers gebied. Op de Kennedyschool is er voldoende ruimte voor eenieder om binnen de afgesproken kaders, op verschillende manieren, gebruikmakend van ieders talenten, doorgaande lijnen op te bouwen voor ieder individueel kind. De kracht van ieders verschil in kwaliteiten bepaalt juist hoe doorgaande lijnen door acht jaren basisonderwijs zich vormgeven.

Als school sluiten we aan bij de belevingswereld van de kinderen. We bieden onderwijs aan dat zij herkennen en van waaruit zij zich verder kunnen ontplooiën en ontwikkelen. Dat houdt ook in dat kinderen die een ander tempo volgen dan “het gemiddelde kind” een versneld of vertraagd onderwijsaanbod aangeboden kunnen krijgen. Ook hier geldt echter weer dat de keuze om te versnellen of te vertragen gebaseerd moet zijn op de meest positieve kansen voor een kind om zich optimaal te ontwikkelen. Om te bepalen welke weg het beste bij kinderen past worden individuele gesprekken en groeps gesprekken met kinderen gevoerd. Tevens wordt kinderen geleerd om zelf keuzes te maken.

Onderwijs:

Als school ligt onze grootste verantwoordelijkheid in het bieden van goed onderwijs. Ondanks dat ons uitgangspunt het kind is en met name de sfeer binnen school en de veilige leeromgeving, is onze hoofddoelstelling het bieden van goed onderwijs. Daarop worden we gecontroleerd, aangestuurd en begeleid door de inspectie van het onderwijs.

Goed onderwijs betekent voor de Kennedyschool het volgende:

Onderwijs op maat, passend bij de ontwikkeling van het kind, aansluitend bij de behoefte van het kind en haalbaar binnen onze mogelijkheden. Individueel onderwijs is geen uitgangspunt voor ons. Het zou moeten kunnen als daar de noodzaak toe is, maar moet wel haalbaar zijn om te realiseren binnen de mogelijkheden die school heeft.

We luisteren naar kinderen. We voeren gesprekken met ze en stemmen zo hun onderwijsbehoefte af op onze mogelijkheden.

De Kennedyschool is een plek waar je je sociaal ontwikkelt, in samenhang met elkaar. Maar is tevens een plek waar je cognitieve vaardigheden ontwikkelt op een zo hoog mogelijk niveau, passend bij ieder individu.

Die sociale en cognitieve vaardigheden worden aangeboden op individueel niveau en samenwerkend niveau. Beide manieren zijn bepalend voor hoe een kind later openstaat voor zichzelf en de rest van de wereld.

De keuze welke aanpak de voorkeur heeft wordt gemaakt door de leerkracht. De leerkracht kent de mogelijkheden en onmogelijkheden van zichzelf, het kind, de organisatie en de leerstof. Die keuze wordt echter wel bepaald op grond van de input die gegeven kan worden door alle participanten; kinderen, ouders en collega's.

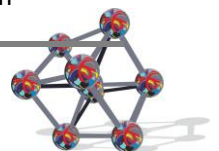
Iedere leerkracht is leerkracht binnen de Kennedyschool en vanuit die gedachte verantwoordelijk voor iedere individuele leerling binnen de eigen groep, maar tevens medeverantwoordelijk voor alle andere kinderen binnen de school. Tegelijk is de school als organisatie verantwoordelijk voor ieder individueel kind.

Op school dragen we zorg voor alle leerlingen. Leerlingen die moeite hebben met het leerproces, hetzij op sociaal gebied en/of cognitief gebied, wordt de hulp en begeleiding geboden die haalbaar en wenselijk is. Op het moment dat we als school niet meer aan die belofte kunnen voldoen wordt gekeken naar andere mogelijkheden binnen of zelfs buiten de school.

De Kennedyschool is een school die binnen de wettelijke kaders werkt. En daarbinnen de bestaande handreikingen en handvatten gebruikt waarvan hun waarde is bewezen. Dat houdt in dat we gebruik maken van afspraken en methodes en methodelijnen als handvatten gebruiken om de lessen vorm en invulling te geven.

Ouders:

School is een instelling waarbij de verantwoordelijkheid van onderwijs en kennis over onderwijs bij de school ligt. Ouders zijn echter zeer nauw betrokken bij het onderwijs en hebben ook kennis van zaken. Daarom worden ouders op de Kennedyschool zeer nauw betrokken bij het onderwijs. De Kennedyschool streeft naar grote sociale interactie tussen school en ouders. Het gaat dan om

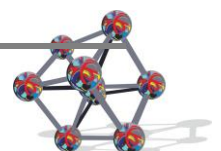
interactie over individuele processen welke ouders direct aangaan, maar ook om gemeenschappelijke processen en belangen welke school, ouders en kinderen direct en indirect aangaan. Ouders worden op de Kennedyschool gemotiveerd om mee te denken in het ontwikkelingsproces van hun eigen kind en dat van de gehele school. De school houdt daarom de ouders op diverse manieren goed op de hoogte van wat er speelt op schoolniveau en over de ontwikkelingen van hun eigen kinderen. Van de andere kant verwacht de school daarom ook dat ouders de school op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen buiten school die de voortgang van een kind kunnen beïnvloeden. Ouders hebben net als leerkrachten een voorbeeldfunctie en mogen meedenken op alle gebieden. Zij worden op regelmatige basis uitgenodigd om mee te praten over het onderwijs op onze school. Vanuit de MR hebben ouders de ingang om mee te beslissen op beleidsgebied. Wanneer het gaat om de eigen kinderen en de ontwikkeling die zij doormaken, mogen ouders altijd meepraten en meedenken. De beslissingen die echter genomen worden op onderwijs- en voortgangsgebied liggen altijd bij de school.

Naast het feit dat ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun eigen kinderen, krijgen we als school daar ook direct mee te maken. De kinderen zijn een groot gedeelte van de dag op school en daarmee ontkomt de school niet aan de verantwoordelijkheid die zij heeft in opvoedingszaken. Op school zijn regels en afspraken waar eenieder zich aan dient te houden. Er kunnen echter verschillen bestaan in afspraken over opvoeding tussen school en ouders. De Kennedyschool staat altijd open voor die (andere) uitgangspunten, maar kiest hierin wel de eigen bewuste weg op basis van de gangbare normen en waarden en uitgangspunten zoals in deze visie beschreven.

Vertrouwen:

Opvoeden en onderwijzen is een prachtig iets. Toch heeft het soms ook moeilijke en zorgelijke kanten. Als school gaan we die kanten niet uit de weg. Ook die zaken worden besproken en er worden acties op ondernomen die binnen onze mogelijkheden liggen. Dat doen we niet alleen. Net als bij eerdergenoemde zaken willen we hier ouders bij betrekken. Deze zaken worden altijd in vertrouwelijkheid besproken. Wat binnen vier muren dient te blijven, blijft ook binnen vier muren. Dat vertrouwen verwachten we ook van ouders en externe organisaties die bij dit soort zaken betrokken kunnen worden. We spreken daarom van “openheid binnen vertrouwelijkheid”. Wanneer er zaken besproken worden, hetzij in openheid, dan wel in vertrouwelijkheid, worden die zaken vastgelegd en geregistreerd. Het uitgangspunt is “afpraak is afspraak”. Echter willen we op school wel zo flexibel zijn om afspraken bespreekbaar te maken en eventueel te wijzigen wanneer de situatie daar noodzakelijkerwijs om vraagt.

Gezamenlijk zijn team en directie verantwoordelijk voor de kwaliteit die de school in alle opzichten biedt. De schoolontwikkeling wordt nauw gevolgd en mede uitgezet door team, MR en directie van de school. Mocht echter een situatie ontstaan waarin geen consensus bereikt kan worden of beslissing worden genomen, is de directeur verantwoordelijk voor de uiteindelijke beslissing.

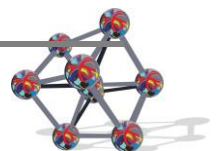

5. Doelstellingen

Maar wat zijn dan de doelstellingen van het geheel? Waarom willen we ons concept veranderen en wat willen we dan bereiken? Deze zaken zijn beschreven in onze missie.

Missie

Onze missie is om kinderen zich op een uitdagende, aantrekkelijke en aansprekende manier op het allerhoogste niveau te laten ontwikkelen binnen de schooljaren dat ze aan onze zorg worden toevertrouwd, waarbij kinderen, ouders en school in perfecte harmonie samenwerken en communiceren. Kinderen en ouders dienen bij het verlaten van de basisschool te zeggen: “Wat jammer dat we hier weg moeten. Dit was de beste schooltijd die iemand zich maar kan wensen. Deze school mag zich met recht ‘Kanjer in IJzersterk Onderwijs’ noemen en we zullen de Kennedyschool aan iedereen zonder twijfel aanraden.”

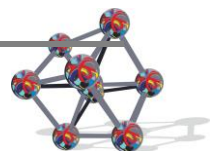
6. Motivatie

Wanneer bovenstaande duidelijk is, zal ook helder zijn wat onze motivatie is.

Toch spelen er ook nog andere motieven achter de schermen een rol.

In deze tijd van bezuinigingen zijn leerlingenaantallen erg belangrijk. Om ons bestaansrecht te behouden, zullen we ons onderwijs een andere impuls moeten geven. Het uitgangspunt dat we hebben is kwalitatief hoogstaand onderwijs. Daarvoor zijn middelen nodig en hebben we bewegingsvrijheid nodig. Dat kan alleen wanneer daar voldoende personeel en middelen voor aanwezig zijn. Leerlingenaantallen zijn bepalend hoeveel geldelijke middelen een school heeft en dus hoe personeel en middelen worden gefinancierd. Hoe meer kinderen onze school dus bezoeken, hoe meer mogelijkheden er zijn. Zo houden deze zaken zich in evenwicht. We gaan ervan uit dat goed onderwijs meer kinderen zal aantrekken, waardoor het aantal personeelsleden stabiel zal blijven of zelfs zal kunnen oplopen. Hierbij levert dat dus een veilige werkbasis op voor personeel, blijft het kennispeil hoog en kan dat kennispeil zelfs worden verhoogd. Vanuit die personeelsbezetting en ruimte in financiële middelen kan tevens constant gezocht worden naar verbeteringen binnen het onderwijsconcept, wat op haar beurt weer meer leerlingen zal aantrekken.

Vanuit een solide basis kan de Kennedyschool dan in samenwerking met de andere twee Fijnaartse scholen, een steentje bijdragen aan de leefbaarheid van Fijnaart, waardoor het dorp Fijnaart haar bestaansrecht ook zal houden en wellicht uit kan groeien tot een groeidorp.

7. Strategie en Proces

Ontwikkelen naar de school van de toekomst is een langzaam proces. Het dient gefaseerd te gebeuren in overzichtelijke stappen. Het team moet het dragen en uitvoeren. Het idee dragen alleen is niet voldoende. Er komt ook kennis en kunde bij kijken. Het is een ingewikkeld proces. Een proces dat onderhevig is aan allerlei zijdelingse invloeden. Het is moeilijk te voorspellen wat we op onze weg tegenkomen en hoe ontwikkelingen gaan. In dit hoofdstuk beschrijven we de grote stappen. Het eerste ontwikkeljaar kan gedetailleerder worden aangegeven dan de jaren die daarna volgen. Het is zaak om het proces constant te volgen en bij te sturen. De grote lijn mag daarbij niet uit het oog worden verloren. Daarvan mag niet worden afgeweken.

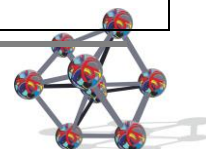
Op basis van de subkopjes van het eerste hoofdstuk wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe we als school steeds naar die doelen willen werken, in welk tijdspad dat gezien dient te worden en vast een schatting van de kosten is.

Leerstijlen

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoordings van	Tijdsplanning
Groep 5 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 20% van haar lessen	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in december 2014
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 20% van haar lessen	Team / Directeur	Start in januari 2015 – meetbaar in juli 2015
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 65% van haar lessen	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in december 2015
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 100% van haar lessen (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in januari 2016 – meetbaar in juni 2016

Samenwerkend leren

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoordings van	Tijdsplanning
Groep 5 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in december 2014
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking	Team / Directeur	Start in januari 2015 – meetbaar in juli 2015
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking gebaseerd op coöperatief werken	Team / Directeur	Start in augustus 2015 – meetbaar in december 2015
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking bij minimaal 4 lesmomenten gebaseerd op coöperatief werken	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in januari 2016 – meetbaar in juni 2016
Coöperatief werken is een standaard onderdeel binnen alle groepen, waar minimaal dagelijks twee onderdelen aan besteed worden (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017

Onderwijsbehoeften

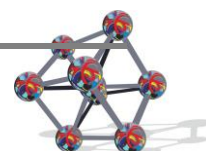
Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Groep 1 t/m 8 heeft van al haar leerlingen binnen de groepsoverzichten de onderwijsbehoeften in kaart	Team / IB	Reeds gestart en meetbaar
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen de reken- en spellingslessen	Team / IB	Reeds gestart en meetbaar
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen de cognitieve vakken	Team / IB	Start in augustus 2014 – meetbaar in december 2014
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen alle vakken (einddoel)	Team / IB	Start in januari 2015 – meetbaar in juni 2015

Gesprekken

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 3x per jaar gesprekken met ouders over de ontwikkelingen van hun kinderen	Team / Directeur	Reeds gestart en meetbaar
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar gesprekken met kinderen over hun eigen ontwikkelingen	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar ambitiegesprekken met ouders over de ontwikkelingen van hun kinderen	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar ambitiegesprekken met ouders en kinderen over hun ontwikkelingen (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017

Eigen niveau

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
In iedere klas worden minimaal 3 niveaus aangeboden op de 4 cognitieve vakken rekenen, spelling, taal en begrijpend lezen; gemiddeld, een niveau hoger en een niveau lager	Team / IB	Reeds gestart – meetbaar in juni 2014
Naast de 3 klassikale niveaus worden daar waar nodig kinderen uit groep 5 t/m 8 in de Plusklas geplaatst	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
Naast de 3 basisniveaus en de Plusklas is er ook ruimte om kinderen groepsdoorbrekend binnen afgesproken kaders op andere niveaus te plaatsen (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in december 2015

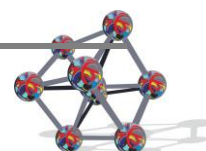

Ouders en externen

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Ouderbetrokkenheid wordt vergroot door actief ouders te benaderen en vastgestelde vrijheden te geven om buiten de klas binnen diverse werkgroepen te kunnen opereren	Team / Directeur	Reeds gestart – meetbaar in december 2013
Ouders worden actief binnen de pilot van Clusteronderwijs op basis van VAL-Junior betrokken. In de gestelde periode zijn minimaal 10 ouders/verzorgers betrokken	Team / Directeur	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2014
Ouders worden actief binnen het Clusteronderwijs betrokken. Jaarlijks is dat bij minimaal 20 verschillende activiteiten met een minimum van 20 ouders/verzorgers/externen (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015

Actief leren

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Vanuit het Clusteronderwijs dat via de pilot van VAL-Junior een half jaar uitgeprobeerd wordt, is voor de groepen 5 t/m 8 actief leren een vaststaand gegeven dat iedere week in minimaal 50% van haar lessen meetbaar aanwezig is	Team / Directeur	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2014
Clusteronderwijs voor de groepen 5 t/m 8 zal op basis van de zaakvakken, creatieve vakken en het bewegingsonderwijs voor minimaal 70% bestaan uit actief leren	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar de groepen 1 t/m 8 op basis van de zaakvakken, creatieve vakken en het bewegingsonderwijs. Minimaal 70% bestaat uit actief leren	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar het totale onderwijs. Naast de reeds behaalde 70% van de andere vakken, zal 30% van de cognitieve vakken ook op basis van actief leren bestaan	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar het totale onderwijs. Naast de reeds behaalde 70% van de andere vakken, zal 70% van de cognitieve vakken ook op basis van actief leren bestaan (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2017 – meetbaar in juni 2018

Workshops

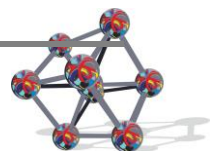
Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Bij 10% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 5 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in december 2014
Bij 25% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 5 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in januari 2015 – meetbaar in juni 2015
Bij 25% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 1 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
Bij 50% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 1 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017

Schoolgebouw

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Het gebouw is ingericht om tegemoet te komen aan de wens om groepsdoorbrekend te kunnen werken en workshops te kiezen, waarbij de ruimtes zijn ingericht op basis van de 8 intelligenties (einddoel)	Team, werkgroepen en externen / Directeur	Start in augustus 2016 – meetbaar in december 2016

Portfolio

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Er is een eenvoudig digitaal systeem aanwezig, waarbij leerresultaten en vervaardigde producten vanuit het Clusteronderwijs per kind van de groepen 5 t/m 8 kunnen worden opgeslagen	Directeur en externen / Directeur	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2014
Alle vervaardigde producten en behaalde leerresultaten van het Clusteronderwijs worden digitaal opgeslagen in een portfolio	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
Alle vervaardigde producten en behaalde leerresultaten van het Clusteronderwijs worden digitaal opgeslagen in een portfolio en zijn bereikbaar voor ouders/verzorgers	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
Alle leerresultaten van alle vakken en alle vervaardigde producten van alle kinderen uit groep 1 t/m 8 worden digitaal opgeslagen in een portfolio en zijn bereikbaar voor ouders/verzorgers (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017

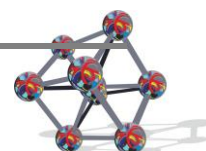

Coach

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Bij het Clusteronderwijs is de leerkracht in 60% van de lestijd niet meer actief als "onderwijzer voor het bord"	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2014
Bij het Clusteronderwijs is de leerkracht in 80% van de lestijd niet meer actief als "onderwijzer voor het bord"	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
Bij het onderwijs zijn 100% van de ouders/verzorgers betrokken via ambitiegesprekken (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016

Lesmethodes

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoording van	Tijdsplanning
Bij het Clusteronderwijs wordt als pilot gewerkt met VAL-Junior, welke uitgaat van aansturing en begeleiding op de kerndoelen en niet op de lesinhouden. VAL-Junior wordt 80% van de middagen ingezet in de groepen 5 t/m 8	Team / Directeur	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2014
Vanuit de onderwijsbehoefte wordt aangegeven bij het Clusteronderwijs binnen de groepsoverzichten hoe kinderen van de groepen 5 t/m 8 zich ontwikkelen op het gebied van de gestelde kerndoelen en waar hun onderwijsbehoefte ligt. Die informatie wordt gebruikt om op 50% daarvan aan te sturen	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2015
Vanuit de onderwijsbehoefte wordt aangegeven bij het Clusteronderwijs binnen de groepsoverzichten hoe kinderen van de groepen 1 t/m 8 zich ontwikkelen op het gebied van de gestelde kerndoelen en waar hun onderwijsbehoefte ligt. Die informatie wordt gebruikt om op 50% daarvan aan te sturen	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
Binnen de groepsoverzichten is de onderwijsbehoefte van de kinderen van de groepen 1 t/m 8 aangegeven op basis van de te behalen kerndoelen. Die informatie wordt gebruikt om op 100% daarvan aan te sturen (einddoel)	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2016 – meetbaar in juni 2017

ICT

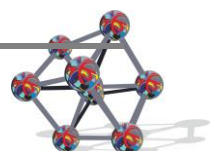
Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoordings van	Tijdsplanning
De groepen 5 t/m 8 krijgen actief les in over het onderwerp Mediawijsheid	Team / Directeur	Start in augustus 2014 – meetbaar in juni 2014
Mediawijsheid is een vast onderdeel in het basisrooster van de groepen 5 t/m 8	Team / Gespecialiseerde leerkracht	Start in augustus 2015 – meetbaar in juni 2016
Alle vaste leerlingcomputers van de Kennedyschool zijn vervangen door tablets en zijn 100% operabel (einddoel)	Directeur en externen / Directeur	Start in augustus 2016 – meetbaar in december 2016
Er ligt een gedegen ICT-beleidsplan klaar voor de 4 jaar die volgen (einddoel)	Directeur / Directeur	Start in januari 2017 – meetbaar in juni 2017

Schooltijden

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoordings van	Tijdsplanning
Discussie over de voor- en nadelen van de diverse schooltijden en schoolsoorten. Te denken vallen hierbij minimaal aan een Kindcentrum en Brede School, een continurooster en een verlengd rooster. (voorlopig einddoel)	Team, MR, ouders en externen / Directeur	Start in januari 2014 – meetbaar in juni 2018

Clusteren

Meetbaar doel	Uitvoering door / verantwoordings van	Tijdsplanning
Het Clusteronderwijs staat als een huis en is een begrip geworden	Team, MR, ouders en externen / Directeur	Reeds gestart – meetbaar in juni 2018

8. Team

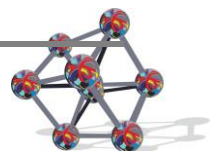
Duidelijk is dat er veel van het team gevraagd wordt. Zij zijn de spil in het totaal. Vanuit die kennis zal een 0-meting gedaan moeten worden om de huidige stand van zaken in kaart te brengen. Dat gebeurt vanuit de gesprekkencyclus welke dit schooljaar is aangekomen bij de beoordelings-gesprekken. Op basis van die beoordelingen en op basis van het personeelstevredenheidsonderzoek kan een globale indeling gemaakt worden hoe ver iedereen staat en of de neuzen de juiste en dezelfde kant opstaan. Op basis daarvan zal een individueel plan en schoolplan beschreven worden met de nascholing daarin vastgelegd. Een eerste opzet van de 0-meting is gemaakt vanuit de ingevulde Quickscans van de competenties van leerkrachten. Deze 0-meting is als bijlage toegevoegd. (bijlage competenties)

Ook helder is dat er specialisten dienen te komen op school. Personen die op basis van hun kennis, interesse en kunde zaken kunnen monitoren, aansturen en verbeteren.

Dat dient door verschillende personen gedaan te worden, om de gedragenheid te vergroten en de kans op uitval te verkleinen. Om in kaart te krijgen welke specialismen benodigd zijn, is een inventarisatie gemaakt van de benodigde competenties om dit plan realiteit te laten worden. Deze benodigde competenties zijn in elkaar verweven op de bijlage met de 0-meting.

In grote lijnen komt het erop neer dat er een sturend projectteam is, naast het reeds bestaande MT. De uitvoering van de stappen wordt gecoördineerd door een specialistische leerkracht, terwijl de uitvoering voor het grootste gedeelte ligt in de handen van individuele en groepen leerkrachten. De MR heeft als taak om de grote lijnen te volgen en te screenen op het behalen van de gemaakte afspraken. De MR heeft als afvaardiging van de ouders een belangrijke rol in de binding onderhouden tussen werkvloer, doelstellingen, uitvoering en kinderen. Hierin hebben zij op alle fronten een adviserende functie en in veel gevallen, als het directe belangen van ouders aangaat, een instemmende functie.

De directeur is als eindverantwoordelijke, de leider van het gehele traject en legt verantwoording af aan bestuur, inspectie, team, MR en ouders en leerlingen.

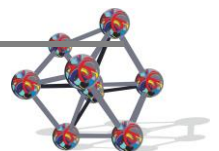

9. Informatievoorziening

Om bovenstaande, ingewikkelde processen goed te kunnen draaien, is goede informatievoorziening een must. Bij geen, verkeerde of halve informatievoorziening gaan processen langs elkaar heenlopen, worden besluiten verkeerd geïnterpreteerd en worden gaten vanuit eigen beweging ingevuld. Dit vertroebeld een proces en leidt tot stress, frustratie en fouten. Om dit te voorkomen worden goede communicatie-afspraken gemaakt.

1. Alle ideeën en ontwikkelingen worden in eerste instantie altijd door het voltallige MT besproken
2. Deze zaken worden ook gewogen en voorgelegd aan het team
3. Pas nadat het team op de hoogte is gebracht worden dezelfde zaken voorgelegd aan de MR
4. Wanneer er een peiling tussen teamleden gehouden moet worden, wordt dat geïnitieerd door de personeelsafvaardiging van de MR
5. Wanneer er een peiling bij ouders gehouden dient te worden, wordt dat geïnitieerd door de ouderafvaardiging van de MR
6. De terugkoppeling vanuit peilingen wordt rechtstreeks gedaan bij de directeur, welke het meeneemt in het MT-overleg
7. De directeur is verantwoordelijk voor de communicatie naar buiten. Hij houdt ouders middels de nieuwsbrief maandelijks op de hoogte van de ontwikkelingen.
8. De directeur doet ook persoonlijk verslag aan het bestuur
9. Ouders wordt gevraagd om bij leerkrachten, MT, MR of directeur hun wensen, vragen, opmerkingen, aanmerkingen etc. schriftelijk te deponeren
10. De personen waar de ouderopmerkingen vandaan komen worden rechtstreeks gemeld bij de personen/werkgroepen die directe invloed kunnen uitoefenen op de opmerkingen. Wanneer niet duidelijk is waar deze opmerkingen gemeld dienen te worden, worden ze gedeponerd bij de directeur
11. De PR-werkgroep van de school is verantwoordelijk voor de berichtgeving naar buiten toe, buiten de ouders. Te denken valt hierbij aan sociale media en krant. De berichtgeving dient in alle gevallen de goedkeuring van de directeur te hebben.

10. Investering

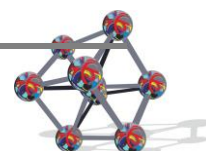
Voor niets gaat de zon op. Een verandering als beschreven kost altijd geld en een behoorlijke tijdsinvestering. In dit laatste hoofdstuk wordt globaal antwoord gegeven op de vraag: Wat kost dit?

Leerstijlen

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Groep 5 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 20% van haar lessen	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 20% van haar lessen	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 65% van haar lessen (gedeelte investeringsbegroting)	Plusz aanschaffen, invoeren en begeleiding	€ 5.500,00 / 3 studiebijeenkomsten (materialen en uren)
Groep 1 t/m 8 hanteert de 8 soorten intelligenties binnen 100% van haar lessen (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten

Samenwerkend leren

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Groep 5 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 2.000,00 / 4 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 4 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking gebaseerd op coöperatief werken (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 3 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 hanteert per week minimaal 3 soorten van samenwerking bij minimaal 4 lesmomenten gebaseerd op coöperatief werken (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 3 studiebijeenkomsten
Coöperatief werken is een standaard onderdeel binnen alle groepen, waar minimaal dagelijks twee onderdelen aan besteed worden (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten

Onderwijsbehoeften

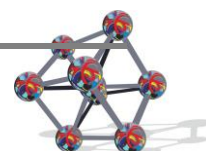
Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Groep 1 t/m 8 heeft van al haar leerlingen binnen de groepsoverzichten de onderwijsbehoeften in kaart	Training en informatievoorziening door Edux	€ 1.000,00 / 1 studiebijeenkomst
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen de reken- en spellingslessen	Training en informatievoorziening door Edux	€ 1.000,00 / 1 studiebijeenkomst
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen de cognitieve vakken	Training en informatievoorziening door de IB	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
Groep 1 t/m 8 stuurt al haar leerlingen aan vanuit de onderwijsbehoeften binnen alle vakken (einddoel)	Training en informatievoorziening door de IB	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten

Gesprekken

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 3x per jaar gesprekken met ouders over de ontwikkelingen van hun kinderen	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 teamvergaderingen
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar gesprekken met kinderen over hun eigen ontwikkelingen	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar ambitiegesprekken met ouders over de ontwikkelingen van hun kinderen (begeleiding vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 3 studiebijeenkomsten
De leerkrachten van groep 1 t/m 8 voeren 2x per jaar ambitiegesprekken met ouders en kinderen over hun ontwikkelingen (einddoel) (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 3 studiebijeenkomsten

Eigen niveau

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
In iedere klas worden minimaal 3 niveaus aangeboden op de 4 cognitieve vakken rekenen, spelling, taal en begrijpend lezen; gemiddeld, een niveau hoger en een niveau lager	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 1 studiebijeenkomst
Naast de 3 klassikale niveaus worden daar waar nodig kinderen uit groep 5 t/m 8 in de Plusklas geplaatst	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 1 studiebijeenkomst
Naast de 3 basisniveaus en de Plusklas is er ook ruimte om kinderen groepsdoorbrekend binnen afgesproken kaders op andere niveaus te plaatsen (einddoel)	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten

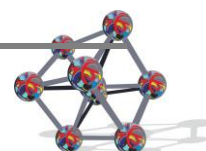

Ouders en externen

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Ouderbetrokkenheid wordt vergroot door actief ouders te benaderen en vastgestelde vrijheden te geven om buiten de klas binnen diverse werkgroepen te kunnen opereren	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
Ouders worden actief binnen de pilot van Clusteronderwijs op basis van VAL-Junior betrokken. In de gestelde periode zijn minimaal 10 ouders/verzorgers betrokken	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten
Ouders worden actief binnen het Clusteronderwijs betrokken. Jaarlijks is dat bij minimaal 20 verschillende activiteiten met een minimum van 20 ouders/verzorgers/externen (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten

Actief leren

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Vanuit het Clusteronderwijs dat via de pilot van VAL-Junior een half jaar uitgetoetst wordt, is voor de groepen 5 t/m 8 actief leren een vaststaand gegeven dat iedere week in minimaal 50% van haar lessen meetbaar aanwezig is	Training, materialen en informatievoorziening door Innofun	€ 9.000,00 / 6 studiebijeenkomsten (materialen en uren)
Clusteronderwijs voor de groepen 5 t/m 8 zal op basis van de zaakvakken, creatieve vakken en het bewegingsonderwijs voor minimaal 70% bestaan uit actief leren (gedeelte investeringsbegroting)	Training, materialen en informatievoorziening door een extern bureau	€ 5.000,00 / 4 studiebijeenkomsten (materialen en uren)
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar de groepen 1 t/m 8 op basis van de zaakvakken, creatieve vakken en het bewegingsonderwijs. Minimaal 70% bestaat uit actief leren	Training en informatievoorziening door een extern bureau	€ 4.000,00 / 4 studiebijeenkomsten
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar het totale onderwijs. Naast de reeds behaalde 70% van de andere vakken, zal 30% van de cognitieve vakken ook op basis van actief leren bestaan	Training en informatievoorziening door een extern bureau	€ 4.000,00 / 4 studiebijeenkomsten
Clusteronderwijs zal worden uitgebreid naar het totale onderwijs. Naast de reeds behaalde 70% van de andere vakken, zal 70% van de cognitieve vakken ook op basis van actief leren bestaan (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 4 studiebijeenkomsten

Workshops

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Bij 10% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 5 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Training en informatievoorziening door een extern bureau	€ 4.000,00 / 4 studiebijeenkomsten
Bij 25% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 5 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 4 studiebijeenkomsten
Bij 25% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 1 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 4 studiebijeenkomsten
Bij 50% van de aangeboden lessen binnen het Clusteronderwijs in groep 1 t/m 8 kunnen kinderen kiezen naar welke workshop ze gaan (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 4 studiebijeenkomsten

Schoolgebouw

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Het gebouw is ingericht om tegemoet te komen aan de wens om groepsdoorbrekend te kunnen werken en workshops te kiezen, waarbij de ruimtes zijn ingericht op basis van de 8 intelligenties (einddoel)	Bestuur en MT	P.M. / 3x overleg per jaar

Portfolio

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Er is een eenvoudig digitaal systeem aanwezig, waarbij leerresultaten en vervaardigde producten vanuit het Clusteronderwijs per kind van de groepen 5 t/m 8 kunnen worden opgeslagen	Extern bureau, materialen en directeur	€ 1.500,00 / 4 studiebijeenkomsten (materialen en uren)
Alle vervaardigde producten en behaalde leerresultaten van het Clusteronderwijs worden digitaal opgeslagen in een portfolio	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 4 studiebijeenkomsten
Alle vervaardigde producten en behaalde leerresultaten van het Clusteronderwijs worden digitaal opgeslagen in een portfolio en zijn bereikbaar voor ouders/verzorgers	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten
Alle leerresultaten van alle vakken en alle vervaardigde producten van alle kinderen uit groep 1 t/m 8 worden digitaal opgeslagen in een portfolio en zijn bereikbaar voor ouders/verzorgers (einddoel)	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten

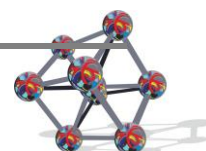

Coach

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Bij het Clusteronderwijs is de leerkracht in 60% van de lestijd niet meer actief als "onderwijzer voor het bord"	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten
Bij het Clusteronderwijs is de leerkracht in 80% van de lestijd niet meer actief als "onderwijzer voor het bord"	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten
Bij het onderwijs zijn 100% van de ouders/verzorgers betrokken via ambitiegesprekken (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten

Lesmethodes

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Bij het Clusteronderwijs wordt als pilot gewerkt met VAL-Junior, welke uitgaat van aansturing en begeleiding op de kerndoelen en niet op de lesinhouden. VAL-Junior wordt 80% van de middagen ingezet in de groepen 5 t/m 8	Training en informatievoorziening door Innofun	€ 1.800,00 / 2 studiebijeenkomsten
Vanuit de onderwijsbehoefte wordt aangegeven bij het Clusteronderwijs binnen de groepsoverzichten hoe kinderen van de groepen 5 t/m 8 zich ontwikkelen op het gebied van de gestelde kerndoelen en waar hun onderwijsbehoefte ligt. Die informatie wordt gebruikt om op 50% daarvan aan te sturen (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 4 studiebijeenkomsten
Vanuit de onderwijsbehoefte wordt aangegeven bij het Clusteronderwijs binnen de groepsoverzichten hoe kinderen van de groepen 1 t/m 8 zich ontwikkelen op het gebied van de gestelde kerndoelen en waar hun onderwijsbehoefte ligt. Die informatie wordt gebruikt om op 50% daarvan aan te sturen (begeleid vanuit collegaschool)	Training en informatievoorziening vanuit collegaschool	€ 500,00 / 2 studiebijeenkomsten
Binnen de groepsoverzichten is de onderwijsbehoefte van de kinderen van de groepen 1 t/m 8 aangegeven op basis van de te behalen kerndoelen. Die informatie wordt gebruikt om op 100% daarvan aan te sturen (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 2 studiebijeenkomsten

ICT

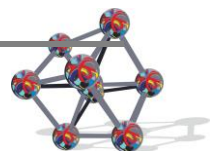
Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
De groepen 5 t/m 8 krijgen actief les in over het onderwerp Mediawijsheid (begeleid vanuit collegaschool)	Training, materialen en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 500,00 / 2 studiebijeenkomsten (materialen en uren)
Mediawijsheid is een vast onderdeel in het basisrooster van de groepen 5 t/m 8 (investeringsbegroting)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 4.000,00 / 2 studiebijeenkomsten
Alle vaste leerlingcomputers van de Kennedyschool zijn vervangen door tablets en zijn 100% operabel (einddoel)	Training en informatievoorziening door gespecialiseerde leerkracht	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten
Er ligt een gedegen ICT-beleidsplan klaar voor de 4 jaar die volgen (einddoel)	Training en informatievoorziening door directeur	€ 0,00 / 3 studiebijeenkomsten

Schooltijden

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Discussie over de voor- en nadelen van de diverse schooltijden en schoolsoorten. Te denken vallen hierbij minimaal aan een Kindcentrum en Brede School, een continurooster en een verlengd rooster. (voorlopig einddoel)	Gesprekken met MR, team en directie	€ 0,00 / 6 overlegmomenten

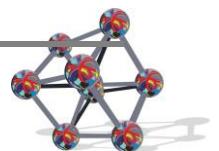
Clusteren

Meetbaar doel	Middelen	Kostenindicatie/ureninvestering
Het Clusteronderwijs staat als een huis en is een begrip geworden	Zie boven	Zie boven

Bijlagen

- Planningsbijlage geïntegreerd in de Financiële bijlage
- Bijlage van Leerkrachtencompetenties, geïntegreerd in Benodigd competentieoverzicht

Nog doen:

1. Competentiescan (Quickscan) van iedere leerkracht inbrengen in totaaloverzicht
2. In beeld brengen welke competenties noodzakelijk zijn a.d.h.v. Hoofdstuk 1 en 7

